

Dr. Haldor Holesch · Birgitta Vogel

DERMATITA ATOPICĂ

Experiența personală a unei terapii de succes

**Cum puteți vindeca complet această boală și alte
afecțiuni ale sistemului imunitar...**

... inclusiv orice alte simptome concomitente, precum agresivitatea · alergiile ·
eczemele · tulburările gastrointestinale · hiperactivitatea · susceptibilitatea la
infecții · pruritul · dificultățile de concentrare · oboseala · pielea uscată · migrenele
· nervozitatea · starea de epuizare · pustulele · tulburările de somn · rezistența
scăzută la efort · tulburările de dezvoltare · scaunele anormale ...

Cluj-Napoca · 2020

CE VĂ OFERĂ ACEASTĂ CARTE

7

I. ÎN CĂUTARE

18

1.	SCURTĂ ISTORIE A BOLILOR DERMATOLOGICE	19
	Importanța psihicului	23
2.	DEBUTUL DERMATITEI ATOPICE B.V.	25
3.	ÎNCEPUTURILE CELOR MAI INTENSE CERCETĂRI	29
4.	METODE DE DIAGNOSTIC ȘI TRATAMENT	
	ÎN MEDICINA ACADEMICĂ	33
	Clasificarea formelor de alergie conform Coombs și Gell	35
	Alte forme de alergii sau forme particulare ale tipurilor I-IV	37
	Teste de alergie în medicina convențională	40
	Tratamentul insuficient	45
5.	PRIMA ÎNTÂLNIRE CU SPECIALIȘTII B.V.	47
6.	ÎNCERCĂRI DE REZOLVARE (1):	
	TERAPIA CU REMEDII FLORALE BACH	49
7.	ÎNCERCĂRI DE REZOLVARE (2):	
	ACUPUNCTURA ȘI ACUPRESURA	52
8.	ÎNCERCĂRI DE REZOLVARE (3):	
	TRATAMENTUL BALNEAR B.V.	56
9.	ÎNCERCĂRI DE REZOLVARE (4):	
	Tehnici mentale (1) B.V.	59
	Mentale Techniken (2) B.V.	62

II. CONCEPȚII VECHI ȘI NOI DESPRE ALERGII

66

1.	ALERGIILE DEVIN TOT MAI FRECVENTE	67
2.	PREVENIREA ALERGIILOR	81
	Alăptatul	81
	Laptele de vacă în alimentația sugarului	81
	Cerealele în alimentația copiilor	81

Dieta hipoalergenică (HA) la sugari	82
Flora intestinală a mamei	82
Flora intestinală a copilului	83
Evitarea obezității	84
Evitarea stresului pe perioada sarcinii	84
Evitarea stresului	84
Consumul de pește în sarcină și copilărie	85
Evitarea în sarcină a alergenilor alimentari cu înalt potențial alergic	85
Aportul de vitamina D3 în sarcină	86
Aportul suficient de acid folic	86
Renunțarea la fumat	86
Optimizarea climatului interior (mușegaiurile și acarienii de praf)	87
Depozitarea alimentelor	88
Reducerea prafului din locuințe	88
Alegerea plantelor de apartament	89
Animalele de companie nu sunt mereu indicate	90
Vacanțele sau viața la țară	90
Măștile de protecție respiratorie în cazul expunerii la praf	91
Evitarea surfactanților	91
3. DESCRIEREA DERMATITEI ATOPICE	92
Predispoziția genetică	95
Sistemul imunitar și apariția dermatitei atopice	96
4. HISTAMINA	101
Surse de histamină	102
Interacțiuni cu alte amine biogene	106
Dezechilibre în procesul de degradare a histaminei	106
Intoleranța la histamină	107
Mastocitoza	108
5. INTOLERANȚA LA ZAHARIDE	111
Malabsorbția fructozei / Intoleranța la fructoză	111
Intoleranța la lactoză	114
6. ALERGII ALIMENTARE	118
Alergia la laptele de vacă	123
Alergia la grâu	126
Alergia la drojdii	130

Intoleranța la gluten, boala celiacă, WDEIA, SGNC	132
Reactivitatea alergică încrucișată la alimente	134
Alergiile la aditivii alimentari	135
Alimentele modificate genetic	138
7. CANDIDA ALBICANS	139

III. TERAPIA CARE DĂ REZULTATE 148

1. DIAGNOSTICAREA HOLISTICĂ BIOENERGETICĂ	151
2. PRIMELE REZULTATE CONCRETE ALE EVALUĂRII B.V.	167
3. PLANUL DE TRATAMENT	169
Nosoden sub formă de picături	169
Tratamentul inițial	171
Planificarea medicamentelor și a suplimentelor alimentare	172
Regimul alimentar de cruțare și etapa de eliminare	
a expunerii la alergeni	173
Terapia acută a simptomelor	182
Terapii complementare holistice pentru etapa de eliminare	
a expunerii la alergeni	184
Terapii complementare holistice pe termen lung	187
Desensibilizarea biofizică	190
Începutul terapiei B.V.	194
A doua etapă B.V.	196
A treia etapă B.V.	197
Etapa avansată B.V.	198
Vindecarea dermatitei atopice B.V.	198
Terapia biofizică a câmpului vital (terapia „Vitalfeld”)	200
Etapa de reintroducere a alimentelor	204
Reevaluări	207
Terapia de urgență	208
Măsurile complementare	209
4. DE CE MEDICINĂ HOLISTICĂ, DE CE ATÂTEA PROIECTE?	213
5. PRIMELE REZULTATE TERAPEUTICE ÎN NOUL CENTRU MEDICAL	217
6. CONSIDERAȚII FINALE	227

LBRIS

We know
books.

**Nimeni nu te poate amăgi mai mult
decât te amăgești tu însuși.**

Gerd Uhlenbruck
Aforist german, născut în 1929

I. ÎN CĂUTARE

Vindecarea era în trecut în sarcina medicilor, vindecătorilor, șamanilor, vindecătorilor prin credință, preoților, călăilor, meșteșugarilor, bărbierilor, precum și în sarcina femeilor cunoscătoare de plante tămăduitoare, a astrologilor și a altora asemenea.

Scrierile transmise din vechime provin însă de cele mai multe ori de la medici și preoți, ceea ce ne oferă practic doar o imagine trunchiată a istoriei. Însă chiar și această imagine dintr-un singur unghi este cât se poate de interesantă.

Bolile însoțite de simptome cutanate au trezit interesul oamenilor încă de la începuturi, deoarece acestea erau adesea vizibile, compromiteau sau limitau calitatea vieții și duceau deseori la o stigmatizare a celor afectați.

1. SCURTĂ ISTORIE A BOLILOR DERMATOLOGICE

Cunoștințe medicale la un nivel uimitor existau încă din epoca popoarelor indigene. Vracii dispuneau și dispun adesea chiar și în prezent de cunoștințe exacte cu privire la plante, cunoștințe care erau și sunt încă prea puțin accesibile în afara culturii lor. Ceea ce este deosebit de interesant este faptul că, încă de timpuriu, cauza bolilor a fost căutată în latura psihică. Acest lucru a rămas valabil până astăzi, după cum vom demonstra pe baza unui exemplu real.

Primele cunoștințe temeinice cu privire la tratarea bolilor dermatologice datează încă de pe vremea **sumerienilor**, de acum circa 4.000 de ani! Sumerienii erau un popor care și-a dus existența, printre altele, pe teritoriile de astăzi ale Irakului, Iranului și în partea sudică a Turciei actuale. În renumita bibliotecă a Regelui Assurbanipal-Sardanapa (665 - 626 î.Hr.) s-au descoperit tăblițe de lut cu texte medicale, acestea conținând, printre altele, indicații cu privire la tratamentul recomandat în cazul bolilor de piele. Rețete concrete arată că oamenii se confruntau încă de pe atunci cu probleme similare celor cu care ne confruntăm și noi în prezent. Pe tăblițele de ton mai erau notate și vrăji, fapt ce ilustrează dimensiunea religioasă și spirituală a bolilor, respectiv a tratamentelor.

De asemenea, vechii **babilonieni**, care ocupau un teritoriu situat cu aproximație în sudul Irakului de astăzi și care se remarcă printr-o cultură deosebită în jurul anului 1700 î.Hr., dețineau vaste cunoștințe cu privire la bolile dermatologice și la bolile cu transmitere sexuală. Pe tăblițe s-au găsit informații despre gonoree și tratamentul acesteia cu ajutorul unor tuburi subțiri care se introduceau în uretră.

Totodată, vechii babilonieni aveau reguli complexe de igienă. În partea noastră de lume, astfel de reguli au fost descoperite abia spre sfârșitul Evului Mediu! Tot babilonienii mai dețineau și un sistem inteligent de canalizare și chiar toalete cu apă, după cum au demonstrat dincolo de orice dubiu, săpăturile arheologice.

Și în **India** antică s-a început încă de timpuriu lupta împotriva bolilor de piele, aici combătându-se cu eroism bolile cu transmitere sexuală și dispunându-se deja de un întreg arsenal de medicamente. Împotriva leprei se prescria fier, precum și o dietă strictă. Succesele terapeutice au fost însă mai curând limitate în cazul leprei, motiv pentru care s-a recurs la izolarea bolnavilor drept un alt mijloc de gestionare a problemei.

Preoții căutau cauzele bolilor în „karma” persoanei, nutrind convingerea că respectiva problemă de sănătate era determinată de greșelile din viața prezentă sau dintr-o existență anterioară. Și de această dată este totuși interesant să observăm că drept cauză era indicat psihicul sau sufletul.

Nu în ultimul rând, informații generoase despre bolile dermatologice găsim și la vechii **egipteni**, ai căror vindecători erau atât de renumiți, încât faima li se ducea mult dincolo de granițele țării. Persii, de pildă, îi venerau pe vindecătorii egipteni. Într-adevăr, aceștia erau deja capabili de a trata cele mai diverse boli. Așa îl aflăm, deja în anul 2900 î.Hr., pe renumitul vindecător egiptean **Imhotep**, care era totodată și vizirul faraonului. Cu toate că papirusurile arată că se foloseau numeroase plante tămăduitoare, medicina de la acea vreme se baza în același timp și pe principiul spiritual. În templele lui Imhotep, care erau consacrate vindecării pacienților, bolnavilor li se recomanda terapia prin somn pentru regenerarea capacităților mentale. Astfel, cu toate că unul dintre papirusuri cuprinde 876 de rețete de medicamente preparate din 500 de substanțe diferite, tot pe acesta se regăsesc și incantații adresate lui Ba, așa cum era denumit sufletul în vechiul Egipt. Oamenii cu probleme dermatologice (erupții cutanate, tumefacții, Pete etc.) erau tratați de preoți care oficiau mai întâi ceremonii de purificare, după care experimentau diferite plante. Totuși, aspectul primordial era cel spiritual.

Un nou capitol în istoria artei vindecării a debutat în **Grecia** odată cu medicul grec **Hipocrate** (460 - 377 î.Hr.), care nu a acordat decât o redusă atenție aspectelor spirituale, cu toate că și el recomanda ca bolnavii să fie tratați cu grijă. Meritul său este însă acela de a fi cultivat arta observației așa cum nimeni nu mai făcuse până atunci, punând astfel bazele științei empirice în medicină, ceea ce a reprezentat un salt cuantic. În numeroasele sale scrieri (denumite „Corpus hippocraticum”), acesta descrie un număr impresionant de boli dermatologice, ale căror denumiri au fost păstrate parțial până în prezent, cum ar fi, de pildă, termenii de **lepră** sau **psoriazis**. Psoriazisul este termenul medical pentru plăcile cu scuame, cuvântul grec „psora” putând fi tradus prin mâncărime sau râie. Din observațiile sale, Hipocrate a dezvoltat o nouă teorie fundamentală cu privire la apariția bolilor. Acesta a plecat de la premisa că patru umori din organism (bila albă, bila neagră, sângele și mucusul) pot avea de suferit din cauza influențelor nocive din mediu, astfel luând naștere **Teoria celor patru umori** care a dăinuit multe secole după Hipocrate. În accepțiunea lui Hipocrate, pielea reprezenta o suprafață de schimb cu mediul, având însă și rolul de a menține chiar echilibrul acestor patru „umori”.

La fel ca mulți alți mari vindecători, Hipocrate era și el un susținător al principiilor de igienă. Mai mult, acesta prescria deja la acea dată băi terapeutice, recomandare păstrată până în zilele noastre.

Cu toate acestea, componenta spirituală și sufletească a continuat să joace rolul principal și în Grecia Antică. Hipocrate a fost o personalitate excepțională. În multe temple, preoții încercau încă să inducă vindecarea prin invocări și incantații. Hipocrate introdusese însă o nouă viziune, o nouă metodă, o nouă abordare care era cu totul revoluționară și care avea să se mențină până în medicina zilelor noastre: observația nemijlocită, directă.

Teoria sa cu privire la cele patru umori a fost inițial preluată și dezvoltată de către **Claudius Galenus** (129 - 199 î.Hr.). Acest medic roman de origine greacă a scris peste 400 de lucrări, câștigându-și astfel titlul de „Împărat al Medicinii”. Lucrările sale au influențat arta vindecării din Europa timp de cel puțin douăsprezece secole. În ceea ce privește bolile dermatologice, Galenus a scris printre altele un tratat despre tumori. Totodată, acesta a întocmit o listă a tuturor medicamentelor oficial recunoscute, însoțite de instrucțiuni cu privire la modul lor de preparare, procurare, păstrare și administrare. Galenus a avut o carieră strălucită, tratându-l inclusiv pe împăratul Marc Aureliu, al cărui medic personal a fost, și fiind considerat cel mai mare medic din toate timpurile, autoritate medicală prin excelență. Acest lucru a avut însă și dezavantaje pentru arta vindecării, deoarece observația directă trebuie să fie mai presus de orice autoritate - doar cel care vindecă are dreptate! Galenus a creat un sistem relativ rigid, care nu a mai fost pus sub semnul întrebării un timp îndelungat, nemaiputând fi astfel nici perfecționat.

Conform lui Galenus, celor patru umori le corespundeau patru **temperamente**.

Concret, teoria sa era următoarea:

- **Sangvinicul** (o persoană cu un temperament vesel și plin de viață) ar fi caracterizat de sânge umed și cald..
- **Flegmaticul** (o persoană lentă și prea puțin reactivă) se caracterizează prin mucus umed și rece.
- **Melancolicul** (o persoană înclinată spre angoase și tristețe) este influențat de bila neagră uscată și rece.
- **Colericul** (o persoană impulsivă, nervoasă) s-ar afla sub acțiunea bilei galbene uscate și calde.

Astăzi știm că, în principiu, starea emoțională și cea fizică se influențează reciproc. Transpirăm, de pildă, din cauza fricii sau vărsăm lacrimi din cauza tristeții. O digestie lentă din cauza unei secreții re-

duse de bilă poate cauza stări depresive. Galenus descoperise deja anumite corelații între emoții și organism.

Mult timp însă, așa cum am mai spus, el nu a putut fi criticat de nimeni! Era pe atunci preferabil să rămâi pe căi greșite alături de Galenus decât să ai dreptate alături de un medic necunoscut, chiar dacă acesta reușea să vindece o boală!

În concepția lui Galenus, „echilibrul” celor patru umori era reglat prin diferitele tipuri de excreții - prin transpirație, scaun și urină, lacrimi și lichid seminal. Această convingere s-a menținut timp de multe secole! Prin urmare, manifestările cutanate patologice erau văzute ca o încercare a corpului de a se elibera de umori stagnante, nocive. Multe dintre erupțiile cutanate nu erau tratate, tocmai pentru a proteja corpul de boli încă și mai periculoase. Existau inclusiv unguente iritante, de genul unguentului emetic, care se utilizau în mod voit pentru a întreține erupțiile cutanate sau pentru a le provoca în mod artificial.

Totuși, se acorda încă atenție și componentei spirituale, întrucât oamenii nu uitaseră învățăturile străvechi conform cărora spiritul și psihicul erau într-o oarecare măsură implicate și ele în boală! Nu erau însă rare situațiile în care bolnavii erau stigmatizați și marginalizați, ajungându-se uneori chiar la împrejurări extreme în care aceștia, considerați drept oameni care ar fi „păcătuit”, erau chiar arși. Aceste exemple din istorie ne arată în ce măsură frica de diavol stă în calea iubirii față de semenii și față de Dumnezeu.

Pe de altă parte, Galenus a descoperit și principii care s-au perpetuat în concepte holistice până în prezent. Și el pornea de la premisa existenței unei forțe vitale care pătrunde în organism, forță vitală denumită la chinezi Chi, la egipteni Ba, la indieni Atman și la noi energie vitală. Tot Galenus a mai descris și circulația sângelui. Cunoștea funcția pulmonară, cel puțin în linii mari și știa că eliminarea de substanțe prin piele poate fi benefică.

De bolile de piele s-a mai ocupat și scriitorul roman Plinius (39 - 79 d.Hr.). În lucrarea sa „Historia naturalis”, Plinius a încercat să consemneze în mod exhaustiv stadiul pe care îl atinsese cercetarea din științele naturale de la acea vreme - un demers cât se poate de ambițios. Acesta a menționat numeroase boli de piele, arătând un interes deosebit pentru lepră.

La începuturile Evului Mediu din această parte de lume (aprox. 500 - 1500 d.Hr.), bolnavii erau îngrijiți mai ales de călugărițe și de călugări. În cultura monastică existau, de asemenea, numeroase cunoștințe de-

spre plante tămăduitoare și întrebuințarea acestora. La sfârșitul secolului XV, în Europa și-a făcut apariția un flagel îngrozitor - sifilisul, față de care călugării și călugărițele s-au dovedit complet neajutorați. În schimb, acest flagel a pus efectiv lucrurile în mișcare în rândul medicilor și al vindecătorilor. Au fost descrise multe afecțiuni dermatologice diferite, iar cercetarea a luat amploare.

Anterior, încă din secolul IX, se înființase la Salerno, un oraș din sudul Italiei, prima academie de medicină, din care ulterior s-a dezvoltat prima facultate de medicină. Medicii arabi descoperiseră încă din secolul XI rolul paraziților în scabie (râie), o afecțiune dermatologică eczematosă însoțită de prurit și cauzată de acarieni.

Fitoterapia (terapia bazată pe plante tămăduitoare) făcuse deja progrese considerabile. Artă vindecării era promovată până și de către oameni „simpli”, precum **Hans von Gersdorff** din Alsacia, care, în cartea sa „Feldtbuch der Wundtarzeney” (tipărită în Straßbourg în 1517), a adus informații semnificative despre bolile de piele și tratamentul acestora. **Ambroise Paré** a scris un tratat foarte apreciat despre lepră, psoriazisul scalpului și căderea părului.

Începea o nouă eră, o eră „științifică”.

Importanța psihicului

În 6.000 de ani de istorie a artei vindecării, psihicul și spiritul au ocupat mereu un loc important. Există în popor zicale precum: „Pielea este oglinda sufletului” sau „Minte sănătoasă în corp sănătos”. Concepția noastră despre lume determină posibilitățile noastre. În medicina academică modernă este general recunoscut faptul că există un psihic. Când vine însă vorba despre spirit, lucrurile se complică, acesta fiind deseori doar un concept filosofic ce nu poate fi încadrat din punct de vedere științific. În calitate de autori ai lucrării de față, noi considerăm omul drept o ființă spirituală, care există într-un corp și are un suflet, acesta din urmă oferind o sferă conștientă și una inconștientă atât pentru viața emoțională (psihicul), cât și pentru cea rațională (mintea). Funcționalitatea complexă a omului este asigurată printr-un sistem energetic, acesta fiind responsabil de îndeplinirea unor funcții supe-rioare de control prin intermediul transferului de informații. Orientările medicale moderne, precum **psihoneuroimunologia**, ajută la o mai bună înțelegere a interacțiunilor dintre fenomenele spirituale și cele fiziologice. În acest sens, sistemul imunitar joacă un rol central. Plecăm de la premisa că există o legătură cauză-efect

afată într-o continuă interrelaționare, fiind în esență vorba despre un raport de influențare reciprocă, de natură a produce în permanență noi fenomene. Această viziune ne poate da un răspuns și la întrebarea: „Ce a fost mai întâi: oul sau găina?” - „Ambele.”

Pentru medicină, acest lucru înseamnă că omul trebuie privit și tratat simultan la cât mai multe niveluri ale sale. Este posibil ca majoritatea sau chiar toate bolile să aibă o componentă psihică sau spirituală și, prin urmare, o astfel de cauză, procesele subconștiente fiind în acest sens la fel de importante precum cele conștiente.

Să vedem însă un exemplu reprezentativ care ilustrează importanța „sufletului” sau a „psihicului”. Acest exemplu arată cu claritate faptul că, în cazul dermatitei atopice, este foarte posibil ca sufletul sau mintea să fi suferit traume semnificative înainte de debutul bolii!

2. DEBUTUL DERMATITEI ATOPICE B.V.

În exemplul următor este vorba despre coautoarea acestei lucrări, pe care, pentru a face lucrurile mai simple, o vom numi B.V. În cazul ei această afecțiune dermatologică insidioasă a debutat astfel:

S-a întâmplat, concret, ca absolut subit să se stingă bunica. Din acel moment, copilăria până atunci veselă și fără griji a lui B.V. s-a schimbat radical. B.V. avea pe atunci șapte ani. Bunica era cea care o îngrijea permanent pe micuța B.V. dimineața, așa încât mama să poată merge la serviciu. „Buni” era, așadar, persoana de referință, „aliatul”, persoana cea mai iubită. Astfel, B.V. s-a pomenit dintr-odată singură, sau cel puțin așa se simțea. A intrat într-o stare de șoc, în care nici garanția că „Buni e în cer”, unde îi este cât se poate de bine, nu îi aducea nici o alinare. B.V. se simțea, după cum o spune chiar ea, ca și când „din piept i-ar fi fost smulsă o bucată de inimă”, care de atunci „sângera încontinuu”. Serile adormea mai tot timpul plângând. Copilul de șapte ani își imagina că nu mai exista acum nimeni care să o iubească. Se simțea singură pe lume și, indiferent de ce îi spuneau părinții, durerea era insuportabilă. Se simțea ca și când nu mai avea aer să respire. Când pierderea era trăită mai acut, B.V. îl ruga pe Dumnezeu să o ia și pe ea la El, în cer, acolo unde era și bunica. Zi după zi, B.V. se ruga asiduu, însă nu se întâmpla nimic. În cele din urmă, copilul încetă să se mai roage, încetă să mai creadă în Dumnezeu, deoarece nu îi fusese îndeplinită cea mai aprinsă dorință.

Dermatita atopică a debutat la aproximativ două luni de la moartea bunicii. După cum spune chiar ea, era vorba de un fel de „scut de protecție” și, în același timp, de o „supapă”. Din cauza mâncărimii, B.V. se scărpină atât de tare, până începea să sângereze. Era un fel de descărcare de energie negativă, deoarece B.V. resimțea totodată și stări puternice de agresivitate. Întregul univers emoțional îi era cu susul în jos. Se surprindea uneori dorindu-și cu disperare să fie mai degrabă un animal, astfel încât să nu mai simtă atât de multe, așa cum o făcea ca om. Bunica, mai înainte refugiul ei atunci când B.V. se certa cu frații sau cu părinții, îi lipsea acum permanent și pretutindeni. Au început apoi problemele și la școală. Puterea de concentrare i-a scăzut, iar B.V. era mereu absentă. Stresul și presiunile din exterior exacerbau mâncărimile – iar dermatita atopică se agrava.

Mai mult, copilul nu înțelegea de ce trebuie dintr-odată să aibă grijă de pielea sa. Protesta!

Însă pielea fetei nu era decât expresia sufletului ei!

Mama gătea doar mâncare din alimente integrale și a interzis dulciurile, deoarece ciocolata, de pildă, înrăutățea semnificativ manifestările dermatitei atopice.

Copilul nu mai înțelegea deloc lumea. Oricum nu se simțea bine din punct de vedere emoțional, iar acum îi era pedepsit și corpul. Micuței paciente i s-a interzis să mai mănânce înghețată sau să mai „ronțăie” din când în când câte ceva...

B.V. resimțea toate aceste interdicții ca fiind pedepse. Stima de sine i-a scăzut rapid. În același timp i s-a accentuat agresivitatea. Copilul simțea tot mai mult o „furie fără margini” ori de câte ori supăra pe cineva sau atunci când greșea câte o notă la pian. Chiar și atunci când învăța, simțea uneori imboldul de a distruge întregul mobilier din cameră.

Întrucât nu găsea nici un sac de box prin preajmă, toată furia și-o canaliza în scărpinat.

Dermatita atopică devenise foarte vizibilă pe față - o situație catastrofală, deoarece problema nu putea fi ascunsă sub haine.

B.V. se simțea vulnerabilă. Trebuia să se silească să meargă la joacă pe stradă, contactul cu alți copii fiind uneori dureros, deoarece fața îi era mereu inflamată și iritată. De asemenea, dermatita atopică era agravată de băi, scăldat și înot. De îndată ce apa se usca, urma o mâncărime insuportabilă.

În vacanțe sau în perioadele în care B.V. se putea relaxa, pielea îi arăta mai bine. Pe scurt, B.V. trăia un mic iad pe care și-l poate imagina doar cel ce a experimentat acest calvar...

Oprim pentru moment șirul relatării noastre, urmând să îl reluăm ulterior. Am prezentat aici acest caz din două motive:

În primul rând, nu este indicat să se discute despre o boală în termeni pur „academici”, ca și când am „pluti deasupra apei”. Dermatita atopică se asociază cu destine concrete, uneori cu destine teribile, însă mereu cu unele extrem de neplăcute, care trebuie avute în vedere atunci când abordăm această boală. Știm cu precizie cât de îngrozitoare poate fi viața unei persoane ce suferă de dermatită! Și nu doar atât! Întreaga familie suferă, iar sub presiunea stresului, părinții sau alți aparținători, au deseori reacții greșite, care întăresc cercul vicios dintre încărcătura psihică și agravarea simptomelor.

În al doilea rând, este util și important ca cititorului să nu i se prezinte circumstanțele separat de realitățile efective. Practica este întotdeauna mai elocventă decât orice teorie. Realitatea este mereu mai aproape de adevăr decât orice idealizare.